

**ІННОВАЦІЇ
У МУЗИЧНІЙ ОСВІТІ ТА МИСТЕЦТВІ
матеріали
XI Всеукраїнських наукових читань
здобувачів мистецької освіти**

Міністерство освіти і науки України
Рівненський державний гуманітарний університет
ЗВО «Університет Короля Данила»
Житомирський державний університет імені Івана Франка
ДНУ «Інститут модернізації освіти»

ІННОВАЦІЇ У МУЗИЧНІЙ ОСВІТІ ТА МИСТЕЦТВІ

матеріали

**XI Всеукраїнських наукових читань
здобувачів мистецької освіти**

Рівне
2024

УДК 372.878

I 57

Інновації у музичній освіті та мистецтві: матеріали XI Всеукраїнських наукових читань здобувачів мистецької освіти, Рівне 23 травня 2024 р. / упор. Прокопович Т. Ю. – Рівне: Відок, 2024. – 46с.

Рецензенти:

Сверлюк Я. В., доктор педагогічних наук, професор, декан факультету музичного мистецтва Рівненського державного гуманітарного університету

Толошняк Н. А., кандидат мистецтвознавства, доцент, завідувачка кафедри естрадно-вокального мистецтва ЗВО «Університет Кароля Данила»

Цюряк І. О., кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри мистецької освіти Житомирського державного університету ім. Івана Франка

У збірнику опубліковані науково-пошукові роботи здобувачів вищої освіти, присвячені розв'язанню актуальних проблем музичної педагогіки та музикознавства.

Відповідальність за добір фактів і викладення матеріалу несуть автори.

Схвалено до друку Вченою радою Рівненського державного гуманітарного університету

(Протокол №11 від 31.10.2024р.)

© СНТ ФММ РДГУ, 2024

творів, в основі яких лежать українські народні мелодії, дадуть можливість дітям ознайомитися з традиціями та історією свого народу через музику. Виконання пісень і слухання їх у фортепіанних обробках з спільним музикуванням та виконанням у групах сприятиме розвитку соціальних навичок.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Лобова О. В. Мистецтво підручник інтегрованого курсу для учнів 3 класу закладів загальної середньої освіти. Київ. Школяр. 2020. 144 с.
2. Мистецька освіта в умовах воєнного стану та повоєнного відновлення України: завдання та здобутки. *Інститут проблем виховання НАПН України* : URL: <https://www.youtube.com/watch?v=YgNEuVy4YFM&t=6521s>
3. Maks Kanke. URL: https://www.youtube.com/@maks_kanke8252/featured

Хомедюк Анна

МУЗИЧНІ ІНТЕРПРЕТАЦІЇ ПОЕЗІЇ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА У СУЧАСНОМУ ЕСТРАДНОМУ ВИКОНАВСТВІ

Цьогоріч українська громадськість відзначає поважну ювілейну дату – 210 років з дня народження Тараса Григоровича Шевченка. Унікальна, велична й багатогранна постать митця до наших днів залишається незбагненою. Милозвучні поетичні строки його творів, сповнені глибоких почуттів і сенсів, в усі часи приваблювали музикантів різних стилів та напрямків.

У контексті сучасних буремних історичних випробувань, пов'язаних з російською агресією та повномасштабною війною, звернення до поезії Кобзаря набуває дедалі більшого значення, адже його поетичне слово є фундаментальним важелем пробудження національної свідомості українців та самоствердження української нації [1].

Прочитання поезії Шевченка в творчості композиторів XIX-XX століть широко розкриваються у роботах вітчизняних музикознавців. Обмежене висвітлення здобув аналіз сучасної музичної шевченкіани, тож метою розвідки є аналіз деяких популярних інтерпретацій співучого слова Шевченка сучасними естрадними виконавцями.

Сучасна популярна естрадна музика є своєрідним засобом формування світогляду та ціннісних орієнтацій, що чинить універсальний вплив на розвиток особистості, зокрема, молоді [3, с.331]. Вражаюча, рівноманітна жанрова-стильова палітра сучасної музики простягається від рок, поп, хіп-хоп музики, репу, джазу до синкретичних жанрів та стилів. При цьому виконавці різних напрямків охоче апелюють до текстів Кобзаря, знаходячи у них актуальне і злободенне, те, що завжди відповідає часові, завжди потрібне і влучне [2].

Яскравим прикладом свіжого прочитання поезії Т. Шевченка стала пісня «Зацвіла в долині» полтавського рок-гурту «Транс-формер». На відміну від попередніх тлумачень (у творах М. Лисенка, Я. Степового, М. Скорика, Б. Фільц та ін.) пісня цього гурту цілісніше передає ідею поета, адже авторський текст використовується у повному обсязі, а лірико-пейзажний потенціал вірша доповнюється та підсилюється драматичним компонентом. Оригінальним стало й поєднання рок манери з фолк стилем.

Протилежну тенденцію до роботи з поетичним текстом Шевченка демонструє пісня «Тополя» львівського гурту «Хочу ЩЕ!». У ній не отримують

розвиток ані моменти народних ворожінь, ані міфологічні метаморфози (утопічна кінцівка історії Шевченка, що повідомляє про перетворення дівчини на символічний образ тополі). Тобто у пісні цього гурту значно звужується смислова наповненість вірша та головним стає посилений показ двох світів – війни і кохання.

Оригінальне музичне прочитання отримав відомий вірш «Минають дні, минають ночі» у творчості популярного українського виконавця Артема Пивоварова. Свою пісню він заспівав у дуеті з Ярмаком. Ця композиція – яскравий приклад чудової синергії геніальної поезії Кобзаря, сильного драматичного вокалу Артема (у крайніх розділах) та емоційної декламації Ярмака (у розгорнутому середньому розділі). Незважаючи на те, що поетичний текст Шевченка використовується у скороченому варіанті, смислова наповненість вірша реалізується в повній мірі. Виконавець актуалізує шевченківські слова за рахунок повторення строф «І все заснуло, і я не знаю, чи то живу, чи доживаю. Чи так по світу волочусь, бо вже не плачу й не сміюсь...», що відбивають екзистенційне запитання нині чи не для кожного українця.

Сьогодні вірші Тараса Шевченка продовжують служити джерелом натхнення для композиторів та виконавців різних жанрово-стильових спрямувань, а музична інтерпретаційна скарбниця шевченківських творів продовжує поповнюватися новими, оригінальними прочитаннями.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Захарчук О. *Музичний дар Шевченка*. Вісник Львівської національної академії мистецтва. 2014. Вип. 25. С. 33-44.
2. Михно Ю. *Пісенність поетичного стилю Тараса Шевченка*. URL : <https://romen-sula.org/pisennistj-poetychnoho-stylju-tarasa-shevc henka/>
3. Сапожнік О. *Сучасна популярна естрадна музика в Україні: до питання дефініції та жанрово-стильових конотацій*. Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв. 2024. № 1. С. 327–332.
4. Шевченко Т. *Кобзар: повна збірка*. Київ: Фоліо, 2006. 735 с.